

PARAGRAAF 1

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

Iedere gemeente heeft te maken met risico's bij de uitvoering van haar taken. Deze risico's lijken toe te nemen door de uitbreiding van het takenpakket en de complexer wordende samenleving. Een goed afgestemde financiële buffer ofwel weerstandscapaciteit is nodig om te voorkomen dat tegenvallers dwingen tot bezuinigingen of drastische beleidsbijstellingen.

Omdat risico's de mogelijkheden van bestuur en organisatie beïnvloeden om deze effectief te kunnen besturen en beheersen, dient inzicht te bestaan in de risico's. De belangrijkste risico's moeten door adequate maatregelen beheerst worden.

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is het vermogen van een gemeente om niet-structurele risico's op te kunnen vangen, zodat het afgesproken gemeentelijke takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken, en
- alle risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn (minimaal benodigd weerstandsvermogen).

Deze relatie wordt uitgedrukt in een weerstandscoefficiënt. Deze coëfficiënt moet minimaal 1 zijn.

$$\text{Weerstandscoefficiënt} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Minimaal benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beleid

Het weerstandsvermogen is mede van belang bij het bepalen van de financiële positie van de gemeente. Een uniform antwoord op de vraag hoe groot het weerstandsvermogen van een gemeente zou moeten zijn, is niet te geven. Dit is sterk afhankelijk van de eigenheid van de gemeente en het risicoprofiel dat zij heeft. Vanuit het provinciale toezicht zijn ook geen directe normen te geven.

In de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement 'Weerstand tegen risico's' is onder andere bepaald dat:

1. De weerstandscoefficiënt moet een minimale omvang hebben van 1, voor ieder risico waarvan het financiële gevolg niet is in te schatten wordt de coëfficiënt verhoogd met 0,25 tot een maximum van 2.
2. De minimale ondergrens voor de algemene reserve weerstandsvermogen vast te stellen op 10% van de begrote jaaruitgaven met een minimum van € 5.000.000,-.
3. Van de algemene vrije reserve wordt alleen het niet bestemde gedeelte als directe weerstandscapaciteit meegenomen, het gedeelte dat is gereserveerd voor toekomstige investeringen wordt als niet-direct-beschikbaar meegenomen.
4. Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt uitgegaan van de drempeltarieven van de Onroerendzaakbelasting OZB.

Voor het risicomanagement kiezen we voor een pragmatische aanpak. Het resultaat is tweeledig: een visuele risicokaart op programmaniveau waarin het risiconiveau (hoog/middel/laag) direct herkenbaar is, de beheersmaatregelen kernachtig omschreven worden en – indien er sprake is van een financieel risico – de weerstandscapaciteit vermeld wordt. De tien risicokaarten zijn vertaald naar een risicokaart op organisatieniveau.

In een rapportage voor het management worden de risicokaarten opgenomen met aangevuld de stand van zaken van de beheersmaatregelen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit kan worden onderscheiden in een structurele weerstandscapaciteit en een incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

Met structurele weerstandscapaciteit worden middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Het betreft middelen die onderdeel zijn van de exploitatie:

- De vrije ruimte in de belastingcapaciteit (uitgaande van landelijke rekentarieven);
- De stelpost voor onvoorziene uitgaven.

Berekening structurele weerstandscapaciteit		
	Bedrag	Gekapitaliseerde waarde
Stelpost onvoorzien	€ 50.000	€ 200.000
Vrije ruimte belastingcapaciteit	Nihil	
Totaal		€ 200.000

Voor de gekapitaliseerde waarde is uitgegaan van vier jaar, de periode waarop de meerjarenbegroting betrekking heeft.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. In beginsel betreft dit de optelsom van:

- a. De stille reserves
- b. De algemene reserves

a) Stille reserves

Stille reserves zijn de meerwaarde van activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd, doch direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Conform de Nota stille reserves, die in augustus 2006 door de raad is vastgesteld, beperken de stille reserves zich tot verpachte gronden, bosgronden en ondergrond garageboxen. De omvang van onze stille reserves is:

Actief	Kwantiteit	Waarde	Grondslag waardebepaling
Regulier verpachte gronden	51	€ 1.836.000	à € 36.000 per hectare (60% waarde pachtvrije gronden)
Jaarlijks verpachte gronden	3,7	€ 222.000	à € 60.000 per hectare
Bosgronden	124,5	€ 1.245.000	à € 10.000 per hectare
Ondergrond garageboxen	656	€ 32.800	Taxatie € 50 per m ²
Totaal		€ 3.335.800	

b) Algemene reserves

De algemene reserves bestaan uit de Algemene reserve weerstandsvermogen (ARW), de Algemene vrije reserve (AVR) en de Algemene reserve bouwgrondexploitatie (ARB). De Algemene

reserve bouwgrondexploitatie wordt meegenomen omdat in de berekening van de minimale benodigde weerstandscapaciteit de risico's van de bouwgrondexploitaties ook zijn meegenomen.

De omvang van de incidentele weerstandscapaciteit (a en b) ontwikkelt zich naar verwachting als volgt:

Berekening incidentele weerstandscapaciteit				
	Prognose 31-12	Prognose 31-12	Prognose 31-12	Prognose 31-12
	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve weerstandsvermogen	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000
Algemene vrije reserve	€ 4.588.000	€ 3.414.000	€ 1.914.000	€ 1.864.000
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	€ 4.399.000	€ 4.339.000	€ 4.339.000	€ 4.339.000
Stille reserves	€ 3.335.000	€ 3.335.000	€ 3.335.000	€ 3.335.000
Totaal	€ 17.322.000	€ 16.088.000	€ 14.588.000	€ 14.538.000

We merken op dat in bovenstaand overzicht geen rekening is gehouden met eventuele winsten binnen de bouwgrondexploitaties.

De totale weerstandscapaciteit in 2019 is € 17.522.000,- (structureel € 200.000 en incidenteel € 17.322.000). Eind 2022 zal de weerstandscapaciteit € 14.738.000, - zijn.

Risico's

Alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van grote betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen, worden als risico aangemeld.

Risico's kunnen als volgt worden ingedeeld:

- a. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
- b. risico's voortvloeiend uit beleid van hogere overheden;
- c. risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden;
- d. risico's voortvloeiend uit het handelen van derden;
- e. risico's voortvloeiend uit voor de gemeente niet te beïnvloeden ontwikkelingen.

a. Risico's voortvloeiend uit eigen beleid

Bouwgrondexploitatie

Voor mogelijke risico's in het kader van de bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar paragraaf 3, grondbeleid. Bij de bepaling van de minimale weerstandscapaciteit zijn deze risico's meegenomen.

De gemeente heeft nog een vordering op projectontwikkelaar Parkvisie Holding B.V. voor de betaling van een exploitatiebijdrage plan Heikant.

Garanties

Door de gemeente zijn garanties afgegeven voor geldleningen die door verenigingen of instellingen binnen de gemeente zijn aangegaan. Als de geldleningen niet worden terugbetaald door de verenigingen of instellingen, dan wordt de gemeente hiervoor aansprakelijk gesteld. Eén van de garantstellingen betreft Roepaen. Het is bekend dat deze organisatie in financieel zwaar weer zit en een achterstand heeft in de aflossing en rentebetalingen. Het risico dat de gemeente op haar garantstelling wordt aangesproken is dan ook reëel.

Gennep heeft voorts twee garantstellingen afgegeven voor leningen aan de Stichting INTOS. Betaling van de rente en aflossing van deze leningen zijn gegarandeerd, het risico is nihil.

Open-einde-regelingen

Door de wetgeving van het Rijk worden gemeenten steeds vaker geconfronteerd met open-einde-regelingen. Te denken valt aan de Wet Werk en Bijstand, leerlingenvervoer, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdzorg en Wet Sociale Werkvoorziening.

Sociaal domein

Door de drie decentralisaties is een verruiming ontstaan van taken en verantwoordelijkheden op het gebied van Jeugdzorg, begeleiding en verzorging van ouderen en gehandicapten en arbeidsmarktbeleid, kortweg sociaal domein. De middelen die we krijgen voor het sociaal domein hebben we intern geoormerkt. Door het Rijk zijn kortingen toegepast op de middelen die wij ontvangen; we zullen het systeem dus efficiënter moeten vormgeven. Een dergelijke transformatie kost tijd. Voor het opvangen van tekorten op het sociale domein is een bestemmingsreserve ad € 1.000.000,- beschikbaar. We zijn echter nadrukkelijk niet zonder (financieel) risico, omdat zich binnen dit domein situaties kunnen voordoen die om een kostbaar zorgtraject vragen. Dat kan zowel incidenteel als structureel zijn.

Planschade

Elke planologische maatregel als bedoeld in artikel 49 Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) kan leiden tot planschade. De WRO maakt afwenteling van planschade op een initiatiefnemer mogelijk.

Om het risico op planschade zoveel mogelijk te beperken, is het binnen de gemeente Gennep gebruikelijk om voorafgaand aan toepassing van ruimtelijke procedures waarbij schade niet kan worden afgewenteld onderzoek te (laten) verrichten naar mogelijke schade die het gevolg kan zijn van de betreffende procedures (de zogenaamde planschaderisico-inventarisatie). Binnen de grondexploitatiegebieden wordt waar dat noodzakelijk is wel rekening gehouden met mogelijke planschadeclaims. De bevoegdheid om te beslissen over ingediende planschadeverzoeken ligt bij ons college.

Rentetoerekening Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Voor de berekening van de kostendekkendheid van de rioolrechten hanteren we een rekenrente van 4% over de boekwaarde van de investeringen. Het percentage is gebaseerd op de gemiddelde rentelasten over de aangetrokken vaste geldleningen. Een groot gedeelte van de investeringen wordt gefinancierd met eigen vermogen en daarmee geen rentelasten. In 2019 wordt het GRP geactualiseerd en mogelijk ook de hoogte van rentetoerekening. Het verlagen van het toe te rekenen rentepercentage heeft invloed op het begrotingsaldo.

Opbrengst toeristenbelasting

In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een stijging van de opbrengst toeristenbelasting uitgaande van een stijging van het aantal overnachtingen. Het stimuleren van recreatie en toerisme is een speerpunt maar er zijn een ontwikkelingen die een risico vormen. Denk hierbij aan de economische ontwikkelingen. Uit het verleden blijkt dat bij een neerwaartse conjunctuur het aantal overnachtingen daalt. Dit is een autonome ontwikkeling waar wij als gemeente geen invloed op hebben.

Ontwikkelingen bouwsector

De sterk groeiende economie en het daarmee samenhangend consumentenvertrouwen heeft geleid tot een explosieve groei van de bouwsector. Het gevolg is een groeiende vraag naar bouwmaterialen en personeel in de bouwsector. Door de groeiende vraag zijn de prijzen gestegen. Ook het tekort aan personeel heeft een prijsverhogend effect. Daarnaast is sprake van een risico op vertraging in de uitvoering.

Door deze ontwikkelingen is het zeker dat de kosten van de grotere geplande projecten hoger gaan uitvallen. De grotere geplande projecten zijn:

- Verbouw gemeentekantoor
- Realisatie Kind Expertises Centrum (KEC)
- Aanleg fietstunnel onder de Weverstraat
- Stedebouwkundige kwaliteit Pottenhoek

Voor het KEC geldt nog specifiek dat nog niet is bepaald welke duurzaamheidseisen toegepast zullen gaan worden en zijn de kosten voor de aanpassing van de openbare ruimte nog niet te bepalen.

b. Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden

Algemene uitkering

Via het gemeentefonds of via specifieke uitkeringen worden rijksmiddelen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Het gemeentelijk beleid is daarom gevoelig voor rijksmaatregelen die deze geldstromen betreffen. Vooral ten aanzien van de algemene uitkering is dit risico substantieel. Als het Rijk besluit te bezuinigen, betekent dit voor gemeenten dat de algemene uitkering lager wordt. Bij extra rijksuitgaven wordt de algemene uitkering hoger.

c. Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden

INTOS

De meerjarenbegroting van INTOS laat structureel een exploitatietekort zien. Dit tekort komt ten laste van de deelnemende gemeenten in de GR IWGM. Het aandeel van Gennep is in 2019 ruim € 750.000 en loopt op tot € 880.000 in 2020. Wij hebben dit als onderdeel van de kosten sociaal domein in de begroting opgenomen. Het risico is, dat bij ongewijzigd beleid dit bedrag nog verder oploopt, hetgeen niet wenselijk is. Wij hebben ons daarom voor de opgave gesteld om dit tekort te laten afnemen. Wij hebben dit alvast in de jaarschijven 2021-2022 ingecalculeerd.

d. Risico's voortvloeiend uit handelen van derden

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

In het kader van de bruteringsoperatie heeft de gemeente Gennep het risico van de garantieverstrekking c.q. leningverstrekking aan woningcorporaties overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De gemeente fungeert naast de corporaties en het waarborgfonds als derde "achtervang". Alleen als de bijdragen van de voorgaande twee partijen ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van WSW renteloze leningen verstrekken. Gemeenten lopen een minimaal risico.

Waarborgfonds Eigen Woningbouw

Het risico van garantieverstrekking in het kader van de Nationale Hypotheek Garantie is ondergebracht in Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Uit de liquiditeitsprognoses 2018-2023 van het WEW blijkt, dat voor de jaren waar de prognoses betrekking op hebben geen aanspraken zijn te verwachten op de achtervangfunctie van gemeenten.

e. Risico's voortvloeiend uit voor de gemeenten niet te beïnvloeden ontwikkelingen

Renteontwikkeling

Indien de rente op de geld- en kapitaalmarkt zich ongunstig ontwikkelt ten opzichte van de in de begroting opgenomen percentages, dient rekening te worden gehouden met extra rentelasten voor de leningen die afgesloten gaan worden. De ontwikkeling kan ook positief zijn als de rente zich gunstig ontwikkelt. De rente is laag en de verwachting is dat deze voorlopig laag blijft. Wij hebben een financieringsoverschot. Hiervoor rekenen we gezien de lage rente en het verplichte schatkistbankieren geen rendement. Door het grote financieringsoverschot hebben wij geen renterisico.

Minimaal benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de analyse en beoordelingsmethode zoals vastgelegd in de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement is hieronder berekend wat de minimaal benodigde weerstandscapaciteit is. In de berekening wordt een kans van optreden en een kans op het financiële gevolg bepaald.

Kans optreden

De inschatting van de kans dat een gebeurtenis zich voordoet, wordt voor het grootste deel gebaseerd op basis van historische cijfers. Waar een kans op een andere manier wordt berekend wordt dit aangegeven.

Als bekend is hoe vaak een risico zich voordoet, moet hier een factor aan worden toegekend. Hierbij wordt de volgende indeling gehanteerd:

Aantal keren dat een gebeurtenis zich voordoet	Kans optreden
Twee keer of meer dan twee keer per jaar	2,00
Eén keer per jaar of eenmalig	1,00
Twee keer of meer dan twee keer per vijf jaar	0,50
Eén keer per vijf jaar	0,25
Minder dan één keer per vijf jaar	0,10

Kans financieel gevolg

Bij het schatten van de financiële gevolgen wordt in eerste instantie bepaald in welke mate het mogelijk is om financiële gevolgen te bepalen. Hierbij wordt de volgende classificatie gehanteerd:

- Goed (G):* duidelijk is wat de financiële gevolgen van het risico zijn.
Redelijk (R): de financiële gevolgen worden bepaald op basis van historische gegevens.
Slecht (S): de financiële gevolgen worden op een andere manier bepaald.
Niet in te schatten (NS): er is geen inschatting te maken van de financiële gevolgen.

De financiële gevolgen van het voordoen van elk risico moeten in beeld worden gebracht, tenzij is aangegeven dat dit niet mogelijk is. Afhankelijk van de mate van waarin een inschatting van de financiële gevolgen gemaakt kan worden, wordt het bedrag volledig of deels meegenomen.

Bepaling financiële gevolgen	Kans financieel gevolg
Goed (G)	1,00
Redelijk (R)	0,75
Slecht (S)	0,50
Niet in te schatten (NS)	0,00

Een en ander leidt tot de volgende overzichten voor 2019 en 2022:

Berekening minimale weerstandscapaciteit 2019

Berekening minimale weerstandscapaciteit 2019								
Programma	Risico per categorie	Classificatie	Kans optreden	Kans financiële gevolgen	Financieel gevolg	Afgedekt	Minimale weerstandscapaciteit	Toelichting
6	Open-einde regelingen	Redelijk	0,50	0,75	€ 200.000	nee	€ 75.000	
6	Intos/IWGM, hoger exploitatietekort dan begroot	Redelijk	0,50	1,00	€ 400.000	nee	€ 200.000	Hoger tekort € 100.000 x vier jaar
6	Garantiestelling lening INTOS	Slecht	0,00	1,00	€ 1.350.000	nee	€ 0	Exploitatietekort tlv gemeenten
6	Uitvoering 3-D's	Niet in te schatten						Bestemmingsreserve beschikbaar.
8	Woningbouw				ondergebracht bij Waarborgfondsen			
8	Planschade, grondexploitaties				opgenomen in de exploitatie opzetten			
8	Planschade, overig	Redelijk	0,50	0,75	€ 50.000	nee	€ 18.750	
10	Wachtgelden wethouders	Redelijk	0,33	1,00	€ 140.000	nee	€ 46.000	
AD	Garanties algemeen	Redelijk	0,50	0,75	€ 1.400.000	nee	€ 525.000	
AD	Rente-ontwikkeling, 1% afwijking							Door overschot aan liquide middelen niet opgenomen als risico.
AD	Onderhoud kapitaalgoederen					ja		
AD	Stijging bouwkosten	Redelijk	0,50	1,00	€ 2.000.000	nee	€ 1.000.000	
AD	Algemene uitkering	Goed	0,50	1,00	€ 280.000	nee	€ 140.000	
	Bouwgrondexploitaties							
8	Plan Zwarteweg, stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00	€ 0		€ 0	Boekwaarde is laag
8	Plan Hogeweg stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00	€ 52.000	nee	€ 52.000	2 jaar extra rentelasten
8	Plan Smele, stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00	€ 0		€ 0	Boekwaarde is laag
8	Locatie Gennepershuisweg, latere uitvoering	Goed	1,00	1,00	€ 27.200	nee	€ 27.000	1 jaar later opbrengst
8	Locatie Gennepershuisweg, niet doorgaan verkoop	Goed	0,50	1,00	€ 848.000	nee	€ 424.000	
8	Exploitatiebijdrage Heikant	Goed	0,50	1,00	€ 1.000.000	nee	€ 500.000	
						Totaal	€ 3.007.750	

Berekening minimale weerstandscapaciteit 2022								
Programma	Risico per categorie	Classificatie	Kans optreden	Kans financiële gevolgen	Financieel gevolg	Afgedekt	Minimale weerstandscapaciteit	Toelichting
	Open-einde regelingen	Redelijk	0,50	0,75	€ 200.000	nee	€ 75.000	
3	Opbrengst toeristenbelasting	Slecht	0,50	1,00	€ 150.000	nee	€ 75.000	
6	Intos/IWGM, hoger exploitatietekort dan begroot	Redelijk	0,50	1,00	€ 400.000	nee	€ 200.000	Hoger tekort € 100.000 x vier jaar
6	Garantiestelling lening INTOS	Slecht	0,00	1,00	€ 1.010.000	nee	€ 0	Exploitatietekort tlv gemeenten
6	Uitvoering 3-D's	Niet in te schatten						tekort INTOS zie hierboven
8	Woningbouw				ondergebracht bij Waarborgfondsen			
8	Planschade, grondexploitaties				opgenomen in de exploitatie opzetten			
8	Planschade, overig	Redelijk	0,50	0,75	€ 50.000	nee	€ 18.750	
10	Wachtgelden wethouders							In 2018 voorziening gevormd
AD	Garanties algemeen	Redelijk	0,50	0,75	€ 1.400.000	nee	€ 525.000	
AD	Rente-ontwikkeling, 1% afwijking							Door overschot aan liquide middelen niet opgenomen als risico.
AD	Onderhoud kapitaalgoederen					ja		
AD	Stijging bouwkosten	Redelijk	0,50	1,00	€ 1.000.000	nee	€ 500.000	daling investeringsvolume
AD	Algemene uitkering	Goed	0,50	1,00	€ 280.000	nee	€ 140.000	
	Bouwgrondexploitaties							
8	Plan Zwarteweg, stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00	€ 0		€ 0	Boekwaarde is negatief
8	Plan Hogeweg stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00	€ 65.000	nee	€ 65.000	2 jaar extra rentelasten
8	Plan Smele, stagnatie verkopen	Goed	1,00	1,00				Plan is afgerond
8	Locatie Gennepershuisweg, niet doorgaan verkoop	Goed	0,50	1,00				Locatie is verkocht c.q. verlies is genomen.
						Totaal	€ 1.598.750	

Conclusie

De weerstandscapaciteit moet een zodanige omvang hebben, dat onvoorziene financiële tegenvallers kunnen worden gedekt. De financiële consequenties van de geïnventariseerde risico's zijn voor een deel redelijk te kwantificeren.

De risico's zijn met de huidige omvang van de weerstandscapaciteit voldoende afgedekt. De weerstandscoefficiënt 2019 is 5,76 (€ 17.322.000 / € 3.008.000). De weerstandscoefficiënt 2018 was 8,6. De weerstandscoefficiënt is gedaald door het opnemen van het risico van stijging van de bouwkosten voor de grote investeringen die opgenomen zijn in de begroting.

De weerstandscoefficiënt voor 2022 is 9,21 (€ 14.738.000 / € 1.599.000). Een stijging ten opzichte van 2019 die ontstaat door het wegvallen van de risico's bij de locatie Gennepermolen en de nog te ontvangen exploitatiebijdrage plan Heikant.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Om dit te bereiken is voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat:

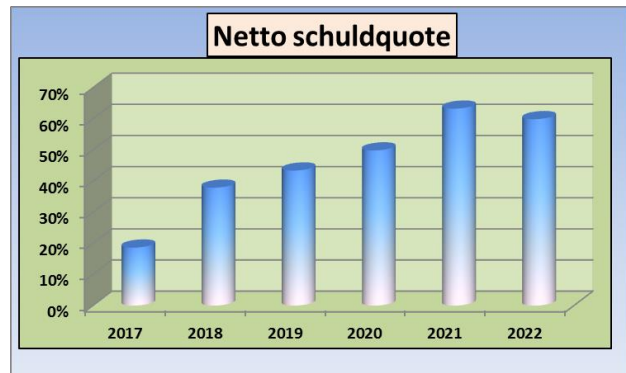
- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

Kengetallen Besluit Begroting en Verantwoording						
	Jaarek. 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	18,64%	29,14%	43,35%	50,09%	63,35%	59,49%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	16,09%	27,75%	43,35%	50,09%	63,35%	59,49%
Sovabiliteitsratio	35,16%	34,99%	33,05%	29,02%	25,14%	26,17%
Grondexploitatie	0,04%	0,05%	0,03%	0,02%	0,02%	0,02%
Structurele exploitatieruimte	3,04%	1,19%	1,71%	0,73%	0,60%	0,07%
Belastingcapaciteit	93,63%	95,10%	95,27%	95,27%	95,27%	95,27%

a. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Door de jaarlijkse aflossingen op onze vaste geldleningen daalt de schuldquote. Door het aantrekken van en nieuwe geldlening in 2021 stijgt de schulquote.

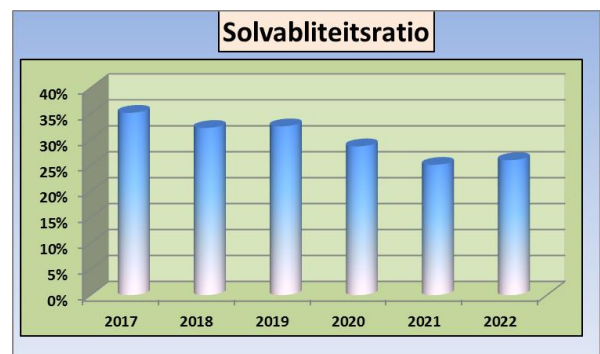

Een schuldquote lager dan 100% wordt als gezond ervaren. Hier zitten we ver onder, ofwel de schuldquote is heel gezond. Ook na het afsluiten van de nieuwe lening blijft de schuldquote ver onder de 100%.

b. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Over het algemeen wordt gesproken van een gezonde situatie als de solvabiliteitsratio hoger dan 20% is. Onze ratio schommelt rond de 30% en is daarmee gezond.

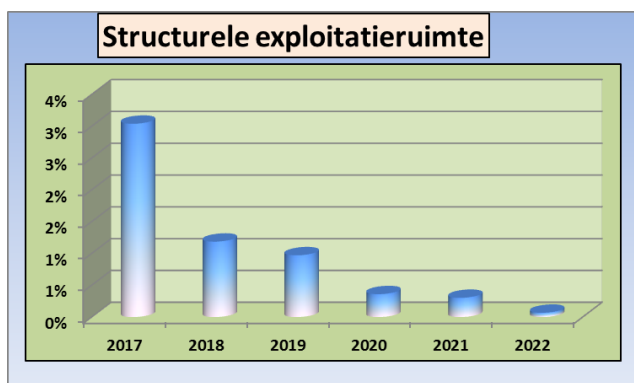
c. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de grondexploitaties moet terugverdiend worden. Een laag kengetal is gunstig: de boekwaarde is dan beperkt in relatie tot de totale omzet van de gemeente.

Onze grondexploitaties zijn heel beperkt wat terug komt in een heel laag kengetal.

d. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar

de structurele baten en structurele lasten.

Ook wordt rekening gehouden met toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Het verschil tussen de structurele baten en lasten wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Over alle jaren hebben we een positief percentage.

e. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een eventuele financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of in welke mate ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven, is een ijkpunt nodig waarbij gekozen is voor de belastingcapaciteit op basis van landelijk gemiddelde tarieven.

De maatstaf woonlasten landelijk gemiddelde is voor 2019 nog niet bekend, wij hebben daarom het bedrag van 2018 aangehouden. De tarieven voor de OZB zijn in 2018 niet verhoogd en de rioolheffing is gestegen conform het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Door de ongewijzigde maatstaf is onze ruimte in de belastingcapaciteit gedaald.

Samenvattend oordeel kengetallen

De netto schuldquote stijgt maar blijft ver onder de 100%. De solvabiliteitsratio ligt boven de geldende norm van een gezonde financieringssituatie. De boekwaarde van onze grondexploitaties zijn laag. Het kengetal structurele exploitatieruimte is voor alle jaren positief. Het kengetal belastingcapaciteit geeft aan dat er nog ruimte is voor belastingverhoging mocht dit noodzakelijk zijn.

De kengetallen voor het inzicht in onze financiële positie zijn en blijven allemaal gunstig.